

Motion till riksdagen 2007/08:U367

av **Ulf Holm och Karla López (mp)**

Afghanistan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begära att regeringen kräver att den amerikanska offensiva krigföringen i Afghanistan upphör.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att krav ska ställas på FN och Nato att tydliggöra ISAF:s roll.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att om USA:s krig i Afghanistan fortsätter eller om den svenska regeringen vägrar att ställa tydliga krav gentemot FN och USA, den svenska styrkan i Afghanistan tas hem.

Bakgrund

Afghanistan är ett av världens allra fattigaste länder. Över två decenniers inbördeskrig har söndrat ett redan tidigare utsatt land. Stor fattigdom råder och det är stor brist på mat och rent vatten. Det afghanska folkets umbäranden har berört svenska folket under en lång rad år.

Jag anser att det har varit riktigt att sända svensk trupp med FN-mandat till Afghanistan. Min, och Miljöpartiets, bedömning av säkerhetsläget i landet under de senaste åren är att internationellt väpnad personal med stöd av ett FN-mandat behövs för skydd av civilbefolkningen och för uppbyggnadsarbetet. Men detta skydd måste ugöras av åtgärder som syftar till att skapa långsiktig och hållbar fred. Därför är det viktigt att respekten för mänskliga rättigheter är grundläggande hos alla internationella parter som finns i landet och ej får underordnas säkerhetsåtgärder. Fred handlar om att skapa förtroende hos lokalbefolkningen och stärka återuppbyggnaden av landet. Inte bara genom återuppbyggnad av infrastruktur och demokratiska institutioner utan också

Fel! Okänt namn på

genom att återskapa förtroendet människor emellan genom bl.a. försoningsarbete och återuppbyggnad av civilsamhället.

Detta har inte fungerat eftersom säkerhetsläget har försvårat biståndsverksamhet och de militära insatserna försvårat säkerhetsläget i stället för att förbättra det. Det beror framför allt på den USA-ledda "Operation Enduring Freedom" (OEF), som bedriver ett "krig mot terrorismen", och talibangerillan i landets södra och östra delar samtidigt som FN och Nato försöker bedriva fredsbevarande verksamhet i landet i övrigt.

USA:s krigföring är problematisk på flera sätt. Dels är det svårt eller omöjligt för civilbefolkningen att särskilja FN-soldater med civila uppdrag och krigande styrkor. Risker för sammanblandning har ökat under 2006 då en "amerikanisering" av ISAF har skett. Stridande förband inom OEF har förts över till ISAF, och högsta befäl för ISAF-styrkorna är den tidigare amerikanska befälhavaren för OEF. Dessutom ser vi att ISAF och OEF samordnas alltmer.

Sammanblandning mellan ISAF och OEF

Det har gång efter gång kommit uppgifter om amerikanska övergrepp och brott mot de mänskliga rättigheterna. Om USA inte förmår hålla sig till folkrättsliga regler i sitt "krig mot terrorismen" förlorar all utländsk närvaro sin legitimitet. Det tycks oavsett detta i allt större omfattning vara rent praktiskt svårt att särskilja de Natoledda FN-insatserna från de amerikanska krigsinsatserna. I längden är det därför inte möjligt att genomföra FN-uppdraget samtidigt som USA bedriver krig i Afghanistan.

De amerikanska styrkornas agerande har förvärrat den nuvarande situationen, vilket har lett till att FN-styrkorna har misslyckats med målet för sitt uppdrag: att bringa säkerhet och stoppa våldet i landet. Våldsspiralen växer för var dag och kan inte i längden stoppas med mera våld. Därför ser jag ett stort problem med en svensk trupp i Afghanistan. Risker för sammanblandning av ISAF-styrkan och den krigförande OEF är alltför stor.

Vi ser först och främst hotbilden för svensk personal komma från det faktum att det är mycket svårt att bedriva fredsbevarande insats när USA för krig i landet. Den svenska regeringen bör snarast kräva att USA avslutar sina pågående offensiva krigshandlingar. Om så sker är vi beredda att fortsätta att stödja FN-insatsen med ökade åtgärder och resurser för den civila uppbyggnaden av Afghanistan. Om USA:s krig fortsätter eller om den svenska regeringen vägrar ställa tydliga krav gentemot FN och USA för en fortsatt svensk FN-insats, anser vi att det blir svårt eller i längden omöjligt att fortsätta med svensk militär närvaro i Afghanistan.

Huvudfokus bör ligga på bistånd

Den svenska truppens uppdrag är att främja fred och säkerhet samt att skapa förutsättningar för återuppbyggnad och utveckling. Fred och återuppbyggnad är grundläggande för en fredlig utveckling i regionen och därför bidrar Sverige också med medel för civilt utvecklingssamarbete förutom den militära insatsen. För år 2007 ger Sverige ca 350 miljoner kronor i civilt bistånd. Samtidigt beräknas den militära insatsen för året kosta 772 miljoner kronor. Att satsa så mycket mer på den militära insatsen än på utvecklingssamarbete är inte rimligt.

Vi anser att summan för militära insatser bör ligga i paritet med den summa som anslås för utvecklingssamarbete.

En grundförutsättning för fred är återuppbyggnad av landet och stärkande av civilsamhället samt att sociala, ekonomiska och medmänskliga åtgärder vidtas. Därför är bistånd huvudingrediensen i skapandet av fred. Huvuddelen av resurserna bör läggas där.

Stockholm den 5 oktober 2007

Ulf Holm (mp)

Karla López (mp)